

WALL?E - 2-disk spesialutgave

WALL?E - 2-disk spesialutgave

WALL?E utfordrer konvensjonene knyttet til helaftens animasjonsfilmer både når det gjelder målgruppetenkning og historiefortelling. Pixar leverer nok en helstøpt film i nærheten av mesterverk kvalitet.

WALL?E
Andrew Stanton
Pixar Animation Studio
2008
Walt Disney Studios Home Entertainment
16:9 Letterbox (2,39:1)
Dolby Digital 5.1
95 min.
2

6

En romodysse

Med

WALL?E er Pixar der hvor The Beatles var med *Sgt. Peppers Lonely Hearts Club Band* i 1967. I løpet av 60-tallet hadde John, Paul, George & Ringo mestret popmusikken og tatt uttrykket lengre enn det man trodde var mulig. Så kom *Sgt. Peppers* og snudde konvensjonene for popmusikk på hodet og popindustrien ble endret for alltid. Tilsvarende kan sies å gjelde for Pixar. Ved å stadig utfordre tekniske og fortellermessige grenser, har studioet skjøvet på hva man trodde var mulig innen det digitale animasjonsuttrykket. Med filmer som *Biler* (2006) og *Rottatouille* (2007) har de tekniske utfordringene blitt håndtert mesterlig ? derfor virker det som et naturlig neste steg å gi seg selv fortellermessige utfordringer ? eller i *WALL?E* sitt tilfelle ? begrensninger.

WALL?E forteller historien om en ensom robot ? den siste av sitt slag ? forlatt på vår planet for å rydde opp i alt søppelet etter at menneskene har reist på cruise i verdensrommet i påvente av å komme tilbake til en oppryddet planet. Alle de andre robotene har stoppet opp, men *WALL?E* fortsetter ufortrødent med sin programmerte oppgave. Så en dag dukker den helmoderne roboten Eva opp ? sendt til jorden for å sjekke etter liv ? og *WALL?E* bryter egen programmering ved å følge etter opp til cruiseskipet og menneskene. *WALL?E* utvikler følelser for den snasne Eva og deres kjærlighet får de degenererte menneskene på romskipet til å se på seg selv og sine liv på en ny måte.

Pixars utfordring ligger i å fortelle kjærlighetshistorien og kommentar om menneskeheten så å si uten dialog og med robotenes begrensede mimikk. Gjennom de innledende scenene med WALL?E alene i en forblåst og folketom verden, etableres sympati for den iherdige roboten. Så fort Eva dukker opp, fatter WALL?E interesse for den handlekraftige og stilige roboten, og vi som publikummere deler denne fascinasjonen. WALL?E er åpenbart den svakere part, men vår empati er vekket og det faller seg naturlig å heie på ham i kampen om Evas digitale hjerte og i arbeidet med å vekke menneskeheten. Gjennom en serie enkle, men slående, grep, så som nostalgisk musikk og referanser til Hollywood-musikalen *Hello Dolly*, greier regissør Andrew Stanton å gjenta bedriften fra *Oppdrag Nemo* (2003), og forteller en følelsesmessig kompleks historie som engasjerer på tvers av generasjoner.

På samme måte som Steven Spielberg gjorde det med *E.T.* på 80-tallet, har Stanton og Pixar greid å lage en film med en følelsesmessig innhold som treffer uansett om du er fem eller 50 år. Kan hende ikke barna får med seg det tidvis klisje miljøaspektet, og heldigvis er det nok av humor og spenning til å engasjere i halvannen time og røre ved følelser underveis. Personlig synes jeg filmens eneste svake side er når den beveger seg inn på de virkelig store spørsmålene om menneskehetens misbruk av jorden. Noe av den innledende stemningen brytes i det menneskene gjør sitt inntog i filmen og det blir noe søtladent, og typisk amerikansk, ved det overtydelige miljøaspektet i filmen.

Teknisk sett er *WALL?E* enestående. Bildene er nydelig komponert og filmens design er gjennomført med stil. Jorda portretteres som en forblåst planet strippet for liv, mens verdensrommet og cruiseskipet avbildes som et klinisk rent univers befolket av roboter som utfører alle tenkelige funksjoner for menneskene som er redusert til fete kjempebabyer. Animasjonen er utført med Pixars sedvanlige kvalitet. Det er fascinerende hvor mye mimikk og følelser de greier å formidle gjennom enkle robotbevegelser. Et annet imponerende aspekt er hvor mye vekt som er lagt på å gjenskape ulike kamerafunksjoner ? som om filmen faktisk ble filmet via et konvensjonelt kamera. Zoominger og kamerabevegelser er nøye komponert slik at man faktisk sitter igjen med følelsen av å se en film som er filmet, ikke skapt i en serie datamaskiner. Lyssetting og lydarbeidet bidrar også til å utfylle universet som skapes. Spesielt lyddesignen til Ben Burtt er imponerende og bidrar til å gi liv og følelser til robotene.

WALL?E er ingen utpreget morsom film. Som publikummer satt jeg tilbake mer fascinert over forholdet mellom robotene og opplevelsen av å ha sett noe helt nytt. Humoraspektet ivaretas i

stor grad av de mange robotene om bord på cruiseskipet. Særlig den overivrige vaskeroboten er morsom i sin iver over å rydde etter WALL?E som bringer med seg all verdens støv og skitt til det klinisk rene romskipet. Ved å eliminere dialogen, har filmskaperne presset seg selv til å stole på robotenes bevegelser til å formidle komikk så vel som mer intrikate følelser. Dette fungerer veldig bra og du får nærmest følelsen av å se stumfilm. Siden dialogen er begrenset, har det ikke vært behov for å hyre inn Hollywood-kjendiser til produksjonen. Det er forfriskende å se en film som ikke lener seg til kjente navn for å selge.

Som The Beatles var i sin karriere, befinner Pixar seg ensom på toppen. De skyver hele tiden grensene for sin egen del, enten det gjelder teknikk eller å fortelle en god historie. I 20 år har de utviklet denne evnen til selvutvikling og samspill, så å si uten feilgrep. Filmene fortsetter utrolig nok å bli bedre og bedre.

WALL?E er blant deres beste.

Utgivelsen:

WALL?E på DVD er av referanse kvalitet. Jeg har knapt nok sett bedre bilde eller hørt bedre lyd tidligere. Bildet presenteres i 2,39:1 og fungerer meget godt. Med utgangspunkt i en heldigital kilde, bør også gjengivelsen på DVD være av ypperste grad og DVD-utgaven leverer varene. Lyden presenteres i Dolby Digital 5.1 og gjør fullt bruk av alle kanalene. Utgivelsen i seg selv med digipack hvor de to platene trekkes ut på hver sin side bidrar til å gi inntrykk av en ukonvensjonell utgivelse.

Ekstramaterialet er imponerende og av meget høy kvalitet jevnt over. Pixar fortsetter tradisjonen med å levere kortfilmer i forbindelse med nye filmer. To kortfilmer er inkludert på utgivelsen ?

BURN?E foregår i samme univers som

WALL?E, mens kortfilmen

Presto står på egne ben.

Presto er definitivt best av de to og føyer seg fint inn blant Pixars beste og morsomste kortfilmer.

Disk 1 inneholder også kommentarspor med regissør Andrew Stanton. Dette er ikke blant de beste kommentarsporene jeg har hørt (i motsetning til kommentarsporet på Stantons forrige film *Oppdrag Nemo*). Stanton snakker seg greit igjennom filmen, men uten den sedvanlige gløden og humoren han pleier å ha.

Det er Disk 2 som virkelig byr på godsakene. DVDen er oppdelt i robotdel for barn og en menneskedel for de filminteresserte. Robotdelen er helt grei med spill og aktiviteter, mens humandelen er eksepsjonelt god. Høydepunktet er Leslie Iwerks 90-minutters dokumentar om Pixar ?

The Pixar Story. Her får man et godt innblikk i studioets utvikling, fra de aller første dagene og helt frem til i dag. Parallelt fortelles også historien om John Lasseter som studioets kreative kjerne. Spesielt interessant er det å høre om Lasseters aborterte prosjekt hos Disney ?

The Brave Little Toaster ? og hans påfølgende avskjedigelse. En meget god dokumentar som forteller en utrolig historie om et utrolig studio. Den er alene verdt investeringen i utgivelsen.

Øvrig ekstramaterial består av utfyllende dokumentarer om produksjonen og de ulike aspektene, så som lyd, lys, foto og animasjon. Alt er meget interessant og inkluderer intervjuer med de mest sentrale aktørene. Det er også en rekke utelatte scener som gir et utfyllende bilde av den kreative prosessen og de mange endringene underveis.

Samlet sette er denne 2-disk spesialutgaven av *WALL·E* en gavepakke til Pixar-fans og alle som er glad i god film. En særdeles god utgivelse av en meget god film.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 06.01.09

Takk til Walt Disney Studios Home Entertainment for anmeldereksemplar.

Ja
[Walle cover](#);